

Příloha k protokolu o SZZ č.....
Vysoká škola: PF JU Čes.Budějovice
Katedra:anglistiky
Datum odevzdání posudku diplomové práce:
16.5.2006

Diplomant: Irena Chalupská

Aprobace: ČJ-AJ

Recenzent*)

Vedoucí*) diplomové práce
PhDr.Vladislav Smolka

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typy a frekvence anglicismů v českých mutacích anglických periodik

(téma)

Česky psaná diplomová práce většího rozsahu si klade za cíl prozkoumat vlivy angličtiny jakožto výchozího jazyka při překladu do češtiny v oblasti publicistického stylu, a to ve zcela specifické situaci, kdy dochází k porovnávání dvou jazykových verzí téhož periodika. Ačkoliv původním záměrem bylo založit výzkum na studiu více paralelních zdrojů jazykových dat, ukázalo se, že je obtížné najít periodika, která splňují výchozí podmínku, totiž že mají být v maximální míře obsahově identická v obou jazycích. Z tohoto důvodu se analýza omezila pouze na National Geographic Magazine, nicméně rozsah zkoumaného materiálu je dostatečný a výzkum lze tedy považovat za průkazný.

V úvodu práce autorka charakterizuje typy textů, které se v uvedeném periodiku vyskytují a předkládá stručné profily několika překladatelek, včetně jejich názorů na dílčí problémy překladatelského procesu. Lze jen litovat, že vstřícnost projevil jen omezený počet respondentů.

Jednou ze stěžejních tezí práce je, že porovnání dvou jazykových verzí téhož periodika může přinést cenná zjištění, neboť se zde projevují dvě protichůdné tendence. Na jedné straně lze předpokládat vysokou míru ovlivnění cílového textu (mimo jiné i z důvodu tematické rozmanitosti, pro jejíž zachycení nemá čeština zažité prostředky), na straně druhé by tato tendence měla být vykompenzována vysokou úrovní překladatelů, neboť jde o kvalitní časopis.

Z povahy zkoumaných jevů nutně vyplývá, že tato diplomová práce má mezioborový charakter, a je třeba říci, že autorka se svého úkolu zhostila se ctí a využila znalostí nabytých při studiu obou jazyků, včetně zvládnutí terminologie. Zkoumané jevy jsou členěny podle jednotlivých jazykových rovin, na nichž k ovlivnění dochází, což činí práci přehlednější, zároveň si ovšem autorka zcela správně uvědomuje obtíže spojené s přísnou delimitací jednotlivých rovin a na mnoha místech poukazuje na to, že řada vlivů se projevuje současně na různých rovinách. Rovněž je dostatečně obeznámena s českou i anglosaskou lingvistickou tradicí a komentuje rozdíly vyplývající např. z rozdílného pojetí morfologického plánu jazyka.

Závěr práce obsahuje přehlednou rekapitulaci zkoumaných jevů s odkazy na příslušné kapitoly, poněkud v pozadí zůstaly pokusy o kvantifikaci jednotlivých typů anglicismů, což lze ovšem vysvětlit potížemi s vymezením přesných hranic toho, co vůbec lze považovat za anglicismus, i v souvislosti s překrýváním jednotlivých jazykových rovin.

Při identifikaci anglicismů (i potenciálních) si autorka počínala velmi pečlivě a uvádí vedle velmi nápadných jevů i případy, které by při zběžném čtení unikly pozornosti, případně poukazuje na případy, kdy jsou sice struktury v obou jazycích identické, avšak čeština daným prostředkem disponuje a užívá jej v jiných kontextech i bez vlivu angličtiny. Cenné je i to, že autorka většinou nabízí i své vlastní řešení překladatelského problému, byť vhodnost konkrétní varianty může být pocíťována subjektivně. Pokud jde o uvádění původních anglických struktur, používá autorka odkazy ve dvojí formě: a) *z (anglického)*: b) *pravděpodobně z*: Znamená to, že v druhém případě nebyl konkrétní anglický model k dispozici? Není jasné, nakolik lze identifikovat konkrétní překladatele u jednotlivých textů – některé uváděné příklady (str. 91-92) svědčí o značném diletantismu přinejmenším některých z nich.

Vzhledem k tomu, že se jedná o analýzu psaného jazyka, je pochopitelné, že fonologický plán nebyl zahrnut do zkoumání. Autorka však mohla poněkud podrobněji popsat, nakolik se výslovnost (či předpokládaná výslovnost) na straně jedné, a pravopis na straně druhé podílejí na začlenění anglických výpůjček do morfologického systému češtiny (přiřazení ke vzoru, případná nesklonnost, atd.), např. str. 33. Je totiž zjevné, a autorka si to sama uvědomuje, že vnímání řady anglicismů, a nejen v rovině morfologické, bude výrazně záviset na tom, zda recipienti ovládají angličtinu či nikoliv, a dokonce i na tom, na jaké úrovni ji ovládají.

Vlivem českého lingvistického názvosloví se v práci občas objevují pojmy, které v angličtině fungují odlišně. Je tedy např. do určité míry problematické hovořit o vlivu nominativních tvarů anglických substantiv ve funkci jmenné části přísudku (str. 57), či klasifikovat výrazy jako *dumping syndrome* jako adjektiva.

V seznamu literatury chybí Bozděchová (1997), na niž je odkaz na str. 17, 20. U zdroje Crystal & Davy je odlišné vnočení na str. 26 a v závěrečném přehledu literatury.

Práce je psána kultivovaným jazykem, odpovídajícím požadavkům odborného stylu, formulace jsou většinou přesné a srozumitelné. Jazykové prohřešky či překlady jsou nečetné, příklady některých z nich uvádím níže:

Anotace – *the extend* místo *extent*

16 – *překladatelky se vyjádřili...*

96 - *...jsme ... našly*

36 – *participia*

59 – *earings*

64 – *salmons*

82 – *peple become to see* zřejmě má být *people come to see*

86 - *riztočila*

V kontextu celku se ovšem jedná o nedostatky marginální, a mohu tedy práci hodnotit **výborně**.

-výborně-

Návrh na klasifikaci diplomové práce:

.....

podpis vedoucího diplomové práce

16.5.

V Českých Budějovicích dne 2006.....

Stupeň kvalifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------